

180. "İbrazda ödeme" kullanım yöntemi nasıl uygulanır?

Akreditifte istenen belgelerin ibraz edilmesi ve bu belgelerin amir banka veya görevli banka -varsa teyit bankası nezdinde uygun bulunmasından sonra bedel ödenir.

181. "İbrazda ödeme" kullanım yönteminde ödeme ne zaman yapılır?

Ödeme, belgelerin uygun bulunmasından hemen sonra makul bir sürede akreditif şartlarına uygun yapılır. Akreditifte ödeme valörüne ilişkin özel bir şart yoksa ödemenin uluslararası rambursmanlar için makul sayılan 3 iş günü valörle yapılması gerekir.

182. "İbrazda ödeme" kullanım yönteminde poliçe var mıdır?

İbrazda ödeme kullanım yöntemi kullanımda olan akreditiflerde normal şartlarda poliçe yoktur ancak akreditifte bazen poliçe talep edildiği de olur. Bu daha çok bazı ülkelerin uygulamaları ve bazen de yasalarından dolayı olabilir. Akreditifte poliçe istenmişse belgeler ile birlikte vadeli olmayan bir poliçenin de ibraz edilmesi gerekir.

183. "İbrazda ödeme" kullanım yöntemi akreditifte nasıl yer alır?

İbrazda ödeme şartı bir akreditifte aşağıdaki şekillerde yer alır;
SWIFT ile MT 700 formatında açılan bir akreditifte.

Amir banka : ABC bank, teyitsiz
41A: available with ABC bank by payment

Görevli banka : GGG bank, teyitsiz
41A: available with GGG bank by payment

Teyit bankası : TTT bank, teyitli
41A: available with TTT bank by payment

SWIFT dışında diğer yöntemler ile açılan akreditifte
Amir banka : ABC bank, teyitsiz
This credit is available with ABC bank (at sight) by payment

Görevli banka : GGG bank, teyitsiz
This credit is available with GGG bank (at sight) by payment

Teyit bankası :TTT bank, teyitli

This credit is available with TTT bank (at sight) by payment

184. "Vadeli Ödeme" kullanım yöntemi nasıl uygulanır?

Akreditifte istenen belgelerin ibraz edilmesi ve bu belgelerin amir banka veya görevli banka -varsa teyit bankası nezdinde uygun bulunmasından sonra bedel akreditifte belirtilen vade şartına göre belirlenen ödeme vadesinde ödenir.

185. "Vadeli ödeme" kullanım yönteminde poliçe var mıdır?

Bu tür akreditiflerde poliçe yoktur. Ödeme belgelerin uygun bulunmasından hemen sonra değil akreditifte belirtilen vade şartına göre belirlenen vade de ödenir.

186. Poliçe hangi ödeme yönteminde vardır?

Vadeli poliçe esas olarak "kabul" kullanım yönteminde vardır. Nadir olarak "ibrazda ödeme" ve "iştirâ" kullanım yöntemlerinde rastlanır. İştirâ akreditiflerinde duruma göre "görüldüğünde ödemeli veya "vadeli" olabilir.

187. "vadeli ödeme" kullanım yöntemi ile "kabul" kullanım yönteminde poliçenin etkisi nasıl görülür?

Vadeli akreditiflerde uygun belgelerin ibraz edilmesi üzerine veya uygun olmasa bile belgelerin banka tarafından kabul edilmesiyle duruma göre amir ve/veya görevli banka ve/veya teyit bankası lehtara karşı vadeli ödeme taahhüdüne girer ve akreditif şartına göre belirlenen vadede ödeme taahhüdü doğar, bu ödeme taahhüdü lehtar ile banka arasındaki akreditif sözleşmesine dayalıdır ve akreditif altında devam eder. Oysa poliçe olan kabul akreditiflerinde durum böyle değildir. Kabul akreditiflerinde poliçe kabul edildikten sonra bankanın akreditiften doğan yükümlülüğü sona erer ve bundan sonra yükümlülük poliçe üzerinden devam eder. Bundan sonra bankanın kabul ettiği bir poliçe yani iştirâ edilebilir belgeler hukukuna tabi olan bir belge olarak ciro yoluyla devredilebilir, iştirâ ve iskonto edilebilir (poliçe üzerinde kısıtlama yoksa) kıymetli bir belge söz konusudur. Vadeli akreditifte kıymetli bir evraka bağlanan bir hak söz konusu değildir. Belirlenen vadede ödeme taahhüdü vardır. Ciro yoluyla devir ve hamil durumundaki üçüncü

şahıslar yoktur. Bu durum geçmişte başta mahkemeler olmak üzere pek çok kişi tarafından farklı yorumlanmış ve bir çok tarafın zarar görmesine neden olmuştur. Akreditifte açıkça iskonto yetkisi olmadığı halde ödeme vadesi kesinleşmiş taahhütler görevli bankalar tarafından vadesinden önce iskonto edilmiş ancak daha sonra mahkemelerden getirilen ihtiyati tedbir veya ödemeyi durdurma kararlarıyla ödemeler durdurulmuş ve iskonto yapan bankalar rambursman (ödeme) elde edememişlerdir. Banco Santander olayı bunların en tipik örneğidir.

188. Banco Santander olayı nedir?

UCP 500'in uygulamadaki son sürüm (version) olduğu dönemde yaşanan Banco Santander olayı özet olarak aşağıdaki gibidir.

Bank Paribas 5 Haziran 1999 tarihinde Bayfern firması lehine Banco Santander London'a 20 mio USD lık, konşimento tarihinden itibaren 180 günde ödemeli vadeli, teyitli bir akreditif açıyor. Akreditif konusu 200.000 MT Rus ihraç ürünü yağdır. Akreditif Açtırma Teklif Formu" nda ve açılan akreditifte iskonto veya erken ödemeye imkan veren şart veya ibareler yoktur.

Banco Santander bu akreditifi 8 Haziran 1999 tarihinde teyidini de ekleyerek ihbar ediyor.

15 June 1999 tarihinde lehtar olan Bayfern teyit bankası olan Banco Santander'e akreditif şartları uygun belgeleri ibraz ediyor. Belgeler inceleniyor ve akreditif şartlarına tamamen uygun bulunuyor ve vade 17 Kasım 1999 olarak tespit edilerek lehtar olan Bayfern ve amir banka olan Bank Paribas'a bildiriliyor, ayrıca römize yazılarak römiz ekinde belgeler amir bankaya gönderiliyor.

16 Haziran 1999 tarihinde lehtar teyit bankası olan Banco Santander'e müracaat ederek vadesi 17 Kasım 1999 olarak belirlenen vadeli ödeme taahhüdünün iskonto edilmesini talep ediyor.

Banco Santander 16 Haziran 1999 tarihinde Bayfern'den yazılı temlik alıyor. Bayfern akreditiften doğan tüm alacaklarını Banco Santander'e devrediyor. 17 Haziran 1999 valörü ile Bayfern'e Royal Bank of Scotland' da ki hesaplarına iskontolu ödeme yapılıyor. Banco Santander iskonto bedeli olarak 641.000 dolar yani faiz ve masraflarını düşerek kalan bedeli lehtar Bayfer Ltd'ye ödüyor. Kısacası iskonto yapılıyor.

24 Haziran 1999 tarihinde Bank Paribas tarafından Banco Santander'e gönderilen bir mesajla ibraz edilen ve uygun bulunan belgelerin sahte olduğu bildiriliyor. Lehtar firmanın daha önce de bazı sahtekarlıklara karıştığını öğrendiklerini de ayrıca belirtiyorlar. Böylece ödeme vadesinden (17 Kasım 1999) önce Banco Santander

sahtekarlıktan haberdar oluyor. İskonto yapıldığı tarihte Banco Santander sahtekarlıktan haberdar değildir.

Banco Santander bu ihbarı alınca Royal Bank of Scotland' dan hesabı dondurmasını talep ediyor ancak hesapta sadece bir miktar para bulunuyor. Paranın büyük bir bölümü lehtar Bayfern tarafından çekilmiş bulunuyor. Ödeme vadesinde yani 17 Kasım 1999'da Banco Santander'in rambursman talebi karşılanmıyor, yani amir banka Bank Paribas ödemenin sahtekarlık nedeniyle durdurulduğunu ödeme yapamayacağını bildiriyor. Daha sonra dava açılıyor. İngiliz mahkemesi Banco Santanderi haklı bulmuyor. Banco Santanderin iskonto yetkisi olmadan vadeli ödeme taahhüdünü iskonto ettiğini, dolayısıyla bunu kendi riskinde yaptığını, vadeli ödeme taahhüdünün poliçe gibi olmadığını, sadece vadesinde ödenebileceğini belirtiyor. Mahkeme, Bank Paribası haklı buluyor. Sonuçta, Banco Santander iskonto nedeniyle ödediği bedeli alamıyor ve zarar ediyor.

189. UCP 600'e tabi bir akreditifte Banco Santander olayına benzer bir olay yaşanması mümkün olur mu?

Eğer UCP 600'in 12(b) maddesi uygulama dışı bırakılmamışsa normal şartlarda Banco Santander'in olayına benzer bir olayın yaşanmaması gerekir. UCP 600'in 12(b) maddesine göre bir bankaya poliçe kabul etme veya vadeli ödeme taahhüdüne girme görevi veren amir banka aynı zamanda bu bankaya kabul ettiği poliçe veya girdiği vadeli ödeme taahhüdünü erken ödeme veya satın alma yetkisinide vermektedir.

190. "Vadeli ödeme" kullanım yöntemi akreditifte nasıl belirtilir?

Vadeli ödeme şartı bir akreditifte aşağıdaki şekillerde yer alır;
SWIFT ile MT 700 formatında açılan bir akreditifte.

Amir banka : ABC bank, teyitsiz,

Vade şartı : 90 days from B/L date

41A: available with ABC bank by def payment

42P: Deferred Payment Details

90 days from B/L date

Görevli banka : GGG bank, teyitsiz,

Vade şartı :90 days from B/L date

41A: available with GGG bank by def payment

42P: Deferred Payment Details

90 days from B/L date

Teyit bankası :TTT bank, teyitli,
Vade şartı :90 days from B/L date
41A: available with TTT bank by def payment
42P: Deferred Payment Details
90 days from B/L date

SWIFT dışında diğer yöntemler ile açılan akreditifte
Amir banka : ABC bank, teyitsiz,
Vade şartı :90 days from B/L date
This credit is available with ABC bank by def (deffered) payment
at 90 days from B/L date

Görevli banka : GGG bank, teyitsiz,
Vade şartı:90 days from B/L date
This credit is available with GGG bank by def payment at 90 days
from B/L date

Teyit bankası :TTT bank, teyitli,
Vade şartı:90 days from B/L date
This credit is available with TTT bank by def payment at 90 days
from B/L date

Kaynak :

"AKREDİTİF, RİSKLER VE UCP, Tüm Sorular ve Cevaplar" kitabı
Abdurrahman Özalp, Türkmen Kitabevi, 910 sayfa,
1500 adet soru/cevap

Sorumluluk alınmaması: Her işlem kendi özel şartlarında değerlendirildiğinden dolayı buradaki bilgilerin kullanılmasından dolayı sorumluluk kabul edilmez. Bilgi amaçlıdır